

dr hab. Zdzisław Stolarczyk
Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

Kraków, 6 stycznia 2016 r.

Zlecniodawca opinii :

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu; Uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego nr 51/2013/2014, z dnia 20 maja 2014 roku, o wyznaczeniu recenzenta pracy doktorskiej mgra Tomasza Hajdy. Zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami) oraz §2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 (Dz. U. nr 204 poz. 1200).

Dotyczy :

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu nr 49/2013/2014 z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie wszczęcia przewodu pana mgra Tomasza Hajdy na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej Instrumentalistyka.

W świetle w/w podstawy prawnej, Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej Instrumentalistyka. Liczba uprawnionych członków Rady wynosiła 37 osób. Na posiedzeniu było obecnych 18 uprawnionych członków. Oddano 18 głosów ważnych: 18 za wszczęciem przewodu doktorskiego, powołaniem promotora w osobie prof. Igora Cecocho oraz dwóch recenzentów: prof. Jana Górnego (Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach) oraz mojej osoby. 0 głosów przeciwnych, 0 głosów wstrzymujące. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane. W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 2, Rada Wydziału podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego pana mgra Tomasza Hajdy na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu osób promotora i recenzentów.

Podstawowe dane o Kandydacie :

Tomasz Hajda urodził się 21 lipca 1983 roku w Tarnowskich Górach. Edukację muzyczną rozpoczął w 1990 r. w Państwowej Szkole Muzycznej im. F. Chopina w Bytomiu w klasie gitary. Naukę gry na puzonie rozpoczął w 1997 roku w klasie Pawła Waloszczyka. Szkołę muzyczną II stopnia ukończył z wynikiem celującym w 2003 roku. Podczas pierwszych lat gry na puzonie zdobył liczne nagrody w grze solowej oraz jako kameralista. Należą do nich między innymi: laur na VI Śląskim Konkursie Instrumentów Dętych Blaszanych w Dąbrowie Górniczej (1998), laur na II Festiwalu Puzonowym w Warszawie (2000), I nagrody na Makroregionalnych Przesłuchaniach Zespołów Kameralnych w Tarnowskich Górach (1999, 2000, 2001), II nagroda na Przesłuchaniach Makroregionalnych w Chorzowie (2002), III nagroda na Ogólnopolskim Konkursie Zespołów Kameralnych Instrumentów Dętych w Warszawie (2003), I nagroda na XXIX Ogólnopolskim Konkursie Zespołów Kameralnych Szkół Muzycznych II st. (2003). Został również stypendystą Prezydenta Miasta Bytomia (2003). W latach 2003-2007 roku kontynuował naukę w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu w klasie adt. dr. hab. Michała Mazurkiewicza, którą ukończył z wyróżnieniem. Podczas studiów, Tomasz Hajda pogłębiał swoją wiedzę muzyczną na kursach prowadzonych przez wybitnych solistów i pedagogów z całego świata, do których należą m.in: Christian Lindberg, Maciej Pietraszko i Eliot Chasanov. Również podczas studiów został laureatem konkursów muzycznych. Do najważniejszych laurów z tego okresu należą: I nagroda na Konkursie Małych Form we Wrocławiu (2004, 2005), I nagroda na VII Przeglądzie Zespołów Kameralnych Euroregionu w Nysie (2004), II nagroda na I Ogólnopolskim Konkursie Instrumentów Dętych Blaszanych w Katowicach (2006), II nagroda na IV Festiwalu Puzonowym w kategorii solowej i III nagroda w kategorii studiów orkiestrowych (2006). Działalność konkursową kontynuował także po ukończeniu studiów zdobywając m.in.: I nagrodę na Międzynarodowym Konkursie im. Michała Spisaka w Dąbrowie Górniczej (2008) oraz II nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Instrumentów Dętych Blaszanych w Gdańsku (2012). W 2010 roku otrzymał także stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego *Młoda Polska*. W swoim dorobku artystycznym Tomasz Hajda posiada kilka płyt. W wydanej w 2007 przez Polskie Radio Katowice i Śląskie Towarzystwo Muzyczne, wykonuje partię solową w *III Symfonii Glorii* Adama Wesołowskiego. W 2009 roku nagrał

kolejną płytę CD wydaną przez Polskie Radio i Śląskie Towarzystwo Muzyczne, na której występuje jako puzonista *Śląskiego Chóru Puzonowego*. Jako solista z towarzyszeniem NOSPR dokonał także nagrań archiwalnych: *Sonatiny* Kazimierza Serockiego (2012) *Koncertu* na puzon i orkiestrę Kazimierza Sikorskiego (2014) oraz *Koncertu* na puzon i orkiestrę Witolda Friemana (2015).

Profesjonalną pracę zawodową Tomasz Hajda podjął już w trakcie studiów. Współpracował wówczas stale z Operą Dolnośląską. Od 2004 roku jest pierwszym puzonistą Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Jako muzyk tej orkiestry odbył wiele zagranicznych tournée występując m. in.: w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Austrii, Francji, Szwecji, Rosji, Danii, Dubaju, Abu Dhabi czy Kuwejcie. Brał udział w ponad 300 koncertach w kraju i za granicą oraz wielokrotnie uczestniczył w najbardziej liczących się festiwalach muzycznych w Polsce takich jak: Wroclavia Cantans, Festiwal Wielkanocny im. Ludwiga van Beethovena, Warszawska Jesień czy Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie. Z NOSPR występowałem pod batutą wybitnych dyrygentów, do grona których należą: Gabriel Chmura, Jerzy Semkow, Jacek Kasprzyk, Alexander Liebreich, Kazimierz Kord, Krzysztof Penderecki, Christian Arming, Jerzy Maksymiuk i.in. Stale współpracuję z orkiestrą AUKSO w Tychach, Operą Dolnośląską, Polską Młodzieżową Orkiestrą Symfoniczną oraz Orkiestrą Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa *Sinfonietta Cracovia*. Jest członkiem kwartu puzonowego Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, w skład którego wchodzi: Michał Mazurkiewicz, Tomasz Hajda, Piotr Rybicki, Zdzisław Stolarczyk. Jest również członkiem kwartetu puzonowego w skład którego wchodzi czołowi puzoniści z całej Polski: Tomasz Hajda, Karol Gajda, Robert Żelazko, Krzysztof Kott.

Tomasz Hajda prowadzi także działalność pedagogiczną. Od roku 2007 zatrudniony jest w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu na stanowisku wykładowcy, gdzie prowadzi klasę puzonu oraz zespołów kameralnych.

OPINIA O PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgra Tomasza Hajdy pt. *Geneza, budowa formalna i problematyka wykonawcza wybranych utworów na puzon, dedykowanych Juliuszowi Pietrachowiczowi – luminarzowi puzonu w Polsce* składa się z dwóch elementów tworzących nierozzerwalną i logiczną całość: dzieła artystycznego - w postaci płyty CD oraz części pisemnej traktującej o problematyce wybranych dzieł. Wybór tematu oraz kompozycji stanowiących przedmiot pracy doktorskiej oceniam jako przemyślany i wyjątkowo trafny.

Na płycie CD zapisane zostały następujące utwory:

- Kazimierz Serocki – *Koncert* na puzon i orkiestrę (wersja z fortepianem),
- Kazimierz Serocki – *Sonatina* na puzon i fortepian,
- Kazimierz Serocki – *Suita* na kwartet puzonowy,
- Szymon Laks – *Suita koncertowa*.

W charakterze współwykonawców w nagraniu uczestniczyli: Mirella Malorny – fortepian oraz puzoniści Karol Gajda, Robert Żelazko i Krzysztof Kott.

Utrwalone na płycie CD nagranie pozwala ocenić Doktoranta jako znakomitego artystę, o wybitnych umiejętnościach instrumentalnych, warsztatowych i wielkiej wyobraźni muzycznej. Przedstawiona płyta nagrana została w sposób staranny i profesjonalny. W nagraniu wyeksponowane zostało zarówno znakomite opanowanie technicznej strony gry Doktoranta jak i jego niezwykle wyczulenie na ukształtowanie barwy i kolorystyki dźwięku. W nagraniu dano również wyraz wysokiej dbałości o niuanse artykulacyjne – aspekcie pierwszoplanowym w omawianych kompozycjach. Wszystkie powyższe cechy świadczą o wysokim kunszcie i dojrzałości artystycznej. Uwagę przyciąga także doskonała umiejętność współpracy z pianistką oraz pozostałymi współwykonawcami. W mojej ocenie zaprezentowane dzieło artystyczne - nagrana płyta CD – zrealizowana jest na najwyższym poziomie artystycznym, zarówno wykonawczym jak i interpretacyjnym. Oddaje charakter, styl i klimat wybranych kompozycji, jak i wykazuje właściwe odczytanie użytych form muzycznych.

Część opisowa pracy doktorskiej mgra Tomasza Hajdy składa się z: wstępu, pięciu głównych rozdziałów, z których Rozdział IV pt. *Budowa formalna i problemy techniczne zawarte w wybranych utworach* stanowi centrum pracy. Całość zawiera także zakończenie oraz bibliografię. Tok przemyśleń i budowę pracy oceniam jako czytelne i prawidłowe. Rozdział I pt.: *Historia puzonu* zawiera podstawowe informacje z historii i rozwoju instrumentu poczynając od starożytności aż do czasów współczesnych. Uwagę zwraca jednak drobne zachwianie proporcji, gdyż zawartość Rozdziału w dużej mierze poświęcona jest czasom odleglejszym – od starożytności po barok. Na informacje zawierające fakty dotyczące historii puzonu w epokach nam bliższym, Doktorant poświęcił znacznie mniej miejsca pomimo, iż przedmiotem dysertacji są dzieła powstałe w XX wieku. Niemniej jednak dla specjalistów pozostaje to bez większego wpływu na przebieg logiczny całej pracy. Drugi Rozdział pt.: *Juliusz Pietrachowicz – życie i działalność artystyczna* w całej swojej rozciągłości prezentuje sylwetkę - jak to zostało ujęte w temacie pracy – luminarza puzonu w Polsce. W mojej opinii sformułowanie to bardzo trafnie oddaje rangę zasług, które polskiej puzonistyce oddał Juliusz Pietrachowicz. Doktorant z wielką pieczołowitością i dbałością o szczegóły przedstawił biografię wybitnego polskiego artysty. Za szczególnie cenne uważam informacje dotyczące zawilości jego życiorysu z okresu II wojny światowej, a także ogólnej problematyki działalności artystycznej pod prężeniem władz powojennych. W Rozdziale III pt.: *Wpływ współpracy Juliusza Pietrachowicza z Kazimierzem Serockim i Szymonem Laksem na powstałe dzieła* zawiera biogramy w/w twórców oraz genezę powstania poszczególnych kompozycji. Zawarte w Rozdziale informacje przedstawione zostały w sposób czytelny i kompletny. W będącym kwintesencją pisemnej części pracy Rozdziale IV pt. *Budowa formalna i problemy techniczne w wybranych utworach*, Doktorant dokonuje analizy formalnej utworów oraz omawia zagadnienia techniczne i wykonawcze. Rozdział ten podzielony został na cztery podrozdziały, gdzie każdej z wybranych kompozycji poświęcony został jeden z nich. Na szczególne wyróżnienie zasługują wyjątkowo drobiazgowo analizy omawiające nie tylko zagadnienia formalne, ale i problematykę partii puzonu i akompaniamentu oraz użytych skal muzycznych. Podsumowanie każdej z analiz stanowi omówienie problemów wykonawczych. Tu na wyróżnienie zasługuje w mojej opinii szczególne uwrażliwienie Doktoranta na problemy natury artykulacyjnej, które w szczególności w dziełach Kazimierza Serockiego pełnią bardzo istotną rolę formotwórczą. Ostatni Rozdział (nr V) zatytułowany *Wywiad z Juliuszem Pietrachowiczem* stanowi zbiór ciekawych informacji z życia oraz działalności artysty oraz szereg jego osobistych wspomnień. W końcowym fragmencie części pisemnej

Doktorant zamieścił krótkie podsumowanie całości z interesującym cytatem z wypowiedzi Benedykta Kowalskiego.

Część pisemna pod względem merytorycznym skonstruowana została właściwie, a zawarte niej informacje wyczerpują temat. Drobne niedociągnięcia edytorskie, graficzne oraz natury językowej pozostają bez wpływu na wartość całości.

KONKLUZJA

Praca doktorska mgra Tomasza Hajdy stanowi cenny wkład w dyscyplinę artystyczną Instrumentalistyka. Dzieło artystyczne - nagrana płyta CD oraz jej opis pozwalają przedstawić przedmiot pracy doktorskiej dogłębnie i czytelnie. Praca stanowi kompendium wiedzy o twórczości Kazimierza Serockiego i Szymona Laksa z przeznaczeniem na puzon. Zakres i forma podanych informacji jest dla reprezentowanej dziedziny sztuki muzycznej niezwykle wartościowa i stanowi istotny wkład do kultury muzycznej Polski.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorant wykazał się wnikliwą znajomością problematyki poruszonej w pracy doktorskiej. Wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną i praktyczną, a także umiejętnościami w samodzielnym rozwiązywaniu złożonych zagadnień artystycznych i tym samym spełnił wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011.

Pracę doktorską pana mgra Tomasza Hajdy przyjmuję.

dr hab. Zdzisław Stolarczyk

